

Міжнародний гуманітарний університет
Фаховий коледж
Циклова комісія зі спеціальності Правоохоронна діяльність

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цивільне право

Галузь знань	<u>26 Цивільна безпека</u>
Спеціальність	<u>262 Правоохоронна діяльність</u>
Назва освітньо-професійна програма	<u>Правоохоронна діяльність</u>
Освітньо-професійний рівень	<u>фаховий молодший бакалавр</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
к.ю.н., доцент Денисяк Наталя Миколаївна	067-961-13-70	denisyak.natali@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Цивільне право – це дисципліна, що виконує важливе завдання підготовки сучасних фахівців-професіоналів, які здатні органічно поєднувати глибокі теоретичні знання з практичними навичками. Базою для навчання є цивільне законодавство, наука цивільного права, загальна теорія права, філософія, історія та інші науки. Система навчальної дисципліни побудована з урахуванням системи ЦК України. Хоча повного співпадання між ними немає. Перш за все це пояснюється тим, що дисципліна має за мету не тільки навчати цивільному праву, а й оволодівати понятійним апаратом науки цивільного права, основними її здобутками, ознайомлення з її проблемами

Метою цивільного права як навчальної дисципліни є поглиблення теоретичних знань про предмет, метод, функції, джерела цивільного права та цивільного законодавства, правового статусу суб'єктів цивільних правовідносин, специфіку правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин, заснованих на юридичній рівності, вільному волевиявленню та майновій самостійності їх учасників. Практична роль курсу пов'язана з вивченням юридичних категорій та інститутів особливої частини цивільного права, і методів договірної регулювання, їх позитивних та негативних сторін. Знання цивільно-правової теорії і практики може допомогти в вирішенні основних конструкційно-догматичних проблем цивільного та сімейного права, які зберігають своє науково-практичне значення під час аналізу

та розробки сучасного праворозуміння. Наявність при цьому відповідних методичних вказівок сприяє не тільки раціональній організації навчального процесу в цілому, але й кращому опануванню дисципліни студентами зокрема

Передумови для вивчення дисципліни повинне базуватись на знаннях, отриманих здобувачами фахової передвищої освіти під час опанування ними фундаментальних положень теорії міжнародного права і змісту міжнародного законодавства та інших суміжних правових дисциплін і курсів, з урахуванням останніх досягнень науки міжнародного права, практики, у тому числі судової, застосування Конституції України, інших нормативно-правових актів, виявлених проблем кодифікації законодавства України, міжнародного передового досвіду правового регулювання суспільної діяльності.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі інформаційних технологій в процесі професійної діяльності або навчання, що вимагає застосування методів і технологій комп'ютерної інженерії та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності, здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (фахові) компетентності	
СК5	Здатність до застосування нормативно-правових актів щодо охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави
СК9	Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти
Програмні результати навчання	
РН2	Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
РН5	Здійснювати пошук необхідної для професійної діяльності інформації у різних джерелах та оцінювати її релевантність та достовірність
РН11	Знати основи галузей права у сфері професійної діяльності
РН12	Поєднувати теорію і практику, знаходити та обґрунтовувати шляхи рішення типових задач у професійній діяльності з урахуванням виробничих інтересів

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття				Ознаки курсу		
ЕКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	30/6	30/6	-	60/108	2-й(на основі ПЗСО) 3-й(на основі БЗСО)	3-й(на основі ПЗСО) 5-й(на основі БЗСО)	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Усього	Денна				Заочна				
		у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	Сам. роб.		Лекц.	Прак.	Лаб.	Сам. роб.
Тема 1. Поняття та межа дії цивільного права	8	2	2	0	4	8	2	0	0	6
Тема 2. Цивільне право як система законодавства	10	2	4	0	4	10	0	0	0	10
Тема 3. Загальна характеристика цивільного права зарубіжних країн	8	2	2	0	4	8	0	2	0	6
Тема 4. Загальна характеристика цивільних правовідносин	8	2	2	0	4	8	0	0	0	8
Тема 5. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права	14	4	4	0	6	14	2	2	0	10
Тема 6. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	12	4	2	0	6	12	2	2	0	8
Тема 7. Держава та інші соціальні утворення як суб'єкти цивільних правовідносин	8	2	2	0	4	8	0	0	0	8
Тема 8. Об'єкти цивільних прав	8	2	2	0	4	8	0	0	0	8
Тема 9. Особисті немайнові права фізичної особи	10	2	2	0	6	10	0	0	0	10
Тема 10. Правочини	8	2	2	0	4	8	0	0	0	8
Тема 11. Здійснення цивільних прав та виконання	8	2	2	0	4	8	0	0	0	8

обов'язків										
Тема 12. Представництво	10	2	2	0	6	10	0	0	0	10
Тема 13. Строки та терміни. Позовна давність	8	2	2	0	4	8	0	0	0	8
Всього	120	30	30	0	60	120	6	6	0	108
Підсумковий контроль – залік										

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1.	Тема 1. Поняття цивільного права Майнові відносини, які регулюються цивільним правом. Особисті немайнові відносини, які регулюються цивільним правом. Реферат 1. Філософське підгрунтя приватного та публічного права. 1. Проблема дуалізму приватного права. 2. Вплив зарубіжних вчених на розвиток вітчизняної цивілістичної науки	4	6
2.	Тема 2. Цивільне право як система законодавства Постанови Пленуму Верховного Суду України. Роз'яснення Президії Вищого Господарського Суду України. Значення судової практики в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні цивільного законодавства. Реферат 2. Трансформація концепції цивільного права в незалежній Україні. 3. Створення Цивільного кодексу України. 4. Аналогія права в цивільному праві. 5. Аналогія закону в цивільному праві. 6. Значення судової практики 7. Системи (типи) приватного (цивільного) права. 8. Головні риси систем (типів) приватного (цивільного) права	4	10
3.	Тема 3. Загальна характеристика цивільного права зарубіжних країн Сім'я правових систем і тип цивільно-правової системи, як вони класифікуються і за якими ознаками	4	6

	Реферат 1. Європейські системи приватного права 2. Європейські традиції приватного права (Західна та Східна традиції).		
4.	Тема 4. Загальна характеристика цивільних правовідносин Особливості цивільних правовідносин. Елементи цивільних правовідносин: загальна характеристика. Класифікація цивільних правовідносин: абсолютні, відносні, загально-регулятивні, договірні, позадоговірні, майнові, речові, особисті немайнові.. Реферат 1. Розвиток вчення про цивільні правовідносини. 2. Особливості цивільних правовідносин. 3. Розвиток вчення про цивільні правовідносини. 4. Особливості цивільних правовідносин	4	8
5.	Тема 5. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права Поняття «фізична особа» і «людина». Реферат 1. Емансипація як підстава набуття повної цивільної дієздатності. 2. Неповна та часткова цивільна дієздатність фізичної особи. 3. Сучасні проблеми визначення місця проживання фізичної особи. 4. Підприємницька діяльність фізичної особи	6	10
6.	Тема 6. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин Поняття підприємницьких товариств. Поняття та види господарських товариств. Повне товариство. Товариство з обмеженою відповідальністю. Товариство з додатковою відповідальністю. Командитне товариство. Реферат 1. Поняття та перспективи розвитку модельного статуту юридичної особи. 2. Акціонерне товариство як суб'єкт цивільних правовідносин. 3. Благодійні організації як суб'єкти цивільних правовідносин. 4. Політичні партії як суб'єкти цивільних правовідносин. 5. Професійні спілки як суб'єкти цивільних правовідносин. 6. Юридичні особи публічного права. 7. Поняття неплатоспроможності та банкрутства юридичної особи	6	8
7.	Тема 7. Держава та інші соціальні утворення як суб'єкти цивільних правовідносин Участь держави і територіальних громад у цивільних правовідносинах та її правові форми. Реферат 1. Історична необхідність цивільної правосуб'єктності держави. 2. Поняття державного імунітету. 3. Особливості участі держави в зобов'язальних відносинах зовнішнього обороту.	4	8

	4. Історична необхідність цивільної правосуб'єктності держави. 5. Поняття державного імунітету. 6. Особливості участі держави в зобов'язальних відносинах зовнішнього обороту.		
8.	Тема 8. Об'єкти цивільних прав Дії, послуги та зобов'язальні вимоги як об'єкти цивільних прав. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав. Реферат 1. Гроші як об'єкт цивільних правовідносин 2. Категорія «рiч» та «майно» в цивільному праві України. 3. Немайнові блага як об'єкти цивільних правовідносин. 4. Результати інтелектуальної, творчої діяльності як об'єкти цивільних прав. 5. Тварини як особливий об'єкт цивільних прав	4	8
9.	Тема 9. Особисті немайнові права фізичної особи Право на сім'ю, опіку, піклування та патронатне виховання. Реферат 1. Специфіка особистих немайнових прав подружжя, батьків і дітей, а також інших родичів. 2. Право на донорство як особисте немайнове право, яке забезпечує природне існування фізичної особи. 3. Право на інформацію про стан свого здоров'я. 4. Поняття лікарської таємниці та медичної таємниці. 5. Репродуктивні права фізичної особи. 6. Право на особисту безпеку	6	10
10.	Тема 10. Правочини Здатність суб'єкта правочину на його вчинення. Вільне волевиявлення учасників правочину та його відповідність внутрішній волі. Відповідність форми вчинення правочину вимогам закону. Реферат 1. <u>дносторонні правочини у цивільному праві.</u> 2. <u>Правове значення моменту вчинення правочину.</u> 3. <u>Нікчемні та оспорювані правочини.</u> 4. <u>Правові наслідки правочинів, укладених малолітньою та неповнолітньою особою.</u> 5. <u>Недійсність правочину, що порушує публічний порядок</u>	4	8
11.	Тема 11. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків Підстави виникнення цивільних прав і обов'язків. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Реферат 1. Поняття цивільного обов'язку. 2. Принципи здійснення цивільних прав та виконання обов'язків	4	8
12.	Тема 12. Представництво Форма довіреності. Строк довіреності. Передоручення довіреності	6	10

	Реферат 1. Формування концепції представництва. 2. Значення інституту представництва. 3. Співвідношення інституту представництва з суміжними інститутами. 4. Особливості комерційного представництва. 5. Обов'язкове (законне) представництво. 6. Довіреність та її види. Форма довіреності. Розмежування інституту представництва у цивільному праві та цивільному процесі		
13.	Тема 13. Строки та терміни. Позовна давність Поняття і значення строків (термінів) у цивільному праві. Види цивільно-правових строків і термінів. Реферат 1. Порядок обчислення строків позовної давності 2. Терміни в цивільному праві та їх застосування	4	8
	Всього	60	108

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання	
	Для іспиту	Для заліку
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних (лабораторних) занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	50%	100%
підсумковий контроль	50%	

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЗАЛІК

<i>Поточний контроль</i>

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
<i>Загальний результат оцінювання</i>			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переводу балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2»- виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» -виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання здобувача мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що здобувач знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні

окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E	Незадовільно	Не зараховано
35-59	Fx		
1-34	F		

10. ДОТРИМАННЯ ВИМОГ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання та засвоєння навчальної дисципліни передбачає неухильне дотримання вимог академічної доброчесності, яка регулюється Законом України “Про освіту” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004), «Методичними рекомендаціями для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності» (Лист МОН № 1/9-650 від 23.10.18 року), іншими нормативними документами. Зокрема, основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у «Положенні про академічну доброчесність у Міжнародному гуманітарному університеті», «Кодексі академічної доброчесності Міжнародного гуманітарного університету» та «Інструкції щодо процедури технічної перевірки на наявність текстових запозичень (академічного плагіату)», затвердженої наказом МГУ від 03.05.2024 р., № 708а.

Відповідно до ст.42 Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аврамова О. Є., Горбенко А. С., Горобець Н. О. та ін. Цивільне право. Загальна частина : навч. посібник/ за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ (ХНУВС), 2022. 332 с.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 6 т / за заг. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.) та ін. Харків : ЕКУС, 2021. Т. 2: «Об'єкти. Правочини. Представництво. Строки та терміни. Позовна давність. Особисті немайнові права» 326 с.
3. Цивільне право України : підручник/ за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2024. 568 с.
4. Цивільне право України : підручник. У 2 ч. Ч. 1. Загальна / за ред. Р. Б. Шишки. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Ліра-К, 2022. 796 с.
5. Цивільне право: навчально-методичний посібник/ К. А. Возняковська, О. І. Сафончик, Д. А. Біленець, К. М. Глиняна. Чернівці, 2024. 215 с.
6. Цивільне право. Особлива частина : навчальний посібник / О. Є. Аврамова, Е. В. Вакулович, А. С. Горбенко та ін. Харків : ХНУВС, 2023. 420 с.
7. Цивільне право України : електронний підручник (Загальна та Особлива частини)/ за ред. кафедри цивільного права НЮУ ім. Ярослава Мудрого. Харків : ЕКУС, 2025.

Допоміжна

8. Аврамова О. Є., Вакулович Е. В., Горбенко А. С. та ін. Цивільне право. Особлива частина : навч. посібник / за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва. Харків : ХНУВС, 2023. 420 с.
9. Амеліна А. С., Лаговська Н. В., Менів Л. Д., Обривкіна О. М., Чеховська І. В. та ін. Цивільне право України (особлива частина) : практикум. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2020. 550 с.
10. Крат В. І. (упорядник). Трохи про приватне право в судовій практиці (збірка) / за матеріалами публікацій; уклад. В. І. Крат. Київ, 2023. 662 с.
11. Окремі види договорів у сучасному законодавстві України : колективна монографія / За заг. ред. О.С. Кізлової, О.С. Кужко, Л.В. Діденко. Одеса : Айс-Принт, 2017. 505 с.
12. Сучасні проблеми приватного та публічного права у питаннях та відповідях: навчальний посібник / За заг. ред. О.С. Кізлової, Л.В. Діденко, Н.М., Денисяк. Одеса : Айс-Принт, 2020. 425 с.
13. Юніна М. П. Цивільне право : навчальний посібник (особлива частина, практикум). (видання) Ірпінь / ін. 2021. 264 с.
14. Оновлення регулювання приватних відносин: проблеми і перспективи : монографія / за заг. ред. О. О. Кота, А. Б. Гриняка, М. М. Великанової. Київ : Алерта, 2024. 296 с.

15. Односторонні правочини : монографія / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2024. 480 с.
16. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. О. І. Харитонової. Київ : Юрінком Інтер, 2023. 540 с.
17. Ільків О. В. Речові права в умовах новелізації цивільного законодавства України : монографія. Рівне : О. Зень, 2021. 456 с.

Нормативно-правові акти

14. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
15. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
16. Про нотаріат : Закон України від 2 верес. 1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 5 лип. 2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
18. Про захист прав споживачів : Закон України від 12 трав. 1991 р. № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
19. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 1 лип. 2004 р. № 1952-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>
20. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

Інформаційні ресурси

18. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
19. Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського. URL: <https://biblioteka.od.ua/>
20. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>.
21. Офіційний веб-портал парламенту України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
22. <http://www.info-library.com.ua/books-book-149.html>